

Και ιδού εγώ μεθ' υμών ειμί...

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Στα τελευταία συγκλονιστικά λόγια, τα οποία ο αναστάς Χριστός απευθύνει στους μαθητές Του, δεσπόζουν τρία θέματα, που συνιστούν μια αδιάσπαστη οργανική ενότητα: Πρώτον, μια διαπίστωση παγκόσμιας σημασίας: «Εδόθη μοι πάσα εξουσία εν ουρανῷ και επί της γης»· δεύτερον, μια καταληκτική εντολή: «Πορευθέντες συν μαθητεύσατε πάντα τα έθνη»· και τρίτον, ως συνέπεια και εγγύηση. ακολουθεί η υπόσχεση: «και ιδού εγώ μεθ' υμών ειμί...». Οι σύνδεσμοι «ουν», «και» τονίζουν την αλληλουχία. Οι τρεις αυτές προτάσεις αλληλοσυνδέονται, όπως στο σώμα μας τα τρία συστήματα, μυϊκό, κυκλοφορικό και νευρικό.

ΕΞΟΥΣΙΑ ΣΤΟ ΣΥΜΠΑΝ

Το παγκόσμιας σπουδαιότητος γεγονός, με το οποίο επισφραγίζει το Ευαγγέλιο του ο Ματθαίος, είναι ότι μετά τη σταύρωση και την ανάσταση του Χριστού δόθηκε σ' Αυτόν η εξουσία σε ολόκληρο το σύμπαν (28:18). Ο διδάσκαλος, ο προφήτης, ο Μεσσίας, καθίσταται πλέον «ο Κύριος». Η εξέλιξη αυτή αλλάζει τον ρυθμό και το νόημα της ανθρώπινης ιστορίας. Η ουσία των όσων έκτοτε συμβαίνουν είναι διαφορετική από εκείνο που φαίνεται. Η αληθινή εξουσία δεν βρίσκεται πλέον στα χέρια του αυτοκράτορα και της ρωμαϊκής διοικητικής μηχανής.

Η πορεία του κόσμου δεν εξαρτάται από τη γνώση που συσσωρεύεται από τους ευφυείς και τους σοφούς της γης. Η εξουσία έχει δοθεί από τον Παντοδύναμο και Παντοκράτορα Πατέρα, τον Θεό της αγάπης, στον Υιό, που ενσάρκωσε την αγάπη στην ακρότατη μορφή της με την αποδοχή του σταυρού. Η αλήθεια αυτή αποτελεί τον άξονα της χριστιανικής πίστεως. Η πραγματική δύναμη και η επίδραση των χριστιανών εξαρτώνται από το κατά πόσο βιώνουν και κηρύσσουν αυτή την πραγματικότητα.

Η Εκκλησία εξακολουθεί να κηρύσσει το μυστήριο του εν Τριάδι Θεού, τη θεία οικονομία εν Χριστώ διά του Αγίου Πνεύματος. Ως «μυστικό Σώμα του Χριστού», ακτινοβολεί τη δόξα του ζώντος Κυρίου σ' όλη τήν οικουμένη. Ζει διαχρονικά με έντονη την εσχατολογική ελπίδα, ότι «το μυστήριο του θελήματος» του Θεού είναι «ανακεφαλαιώσασθαι τα πάντα εν τω Χριστώ, τα επί τοις ουρανοίς και τα επί γης, εν αυτώ» (Εφεσ. 1:10).

Καθώς προχωρούμε στον 21ο αιώνα, μέσα στο πλήθος των μελετών και διακηρύξεων σχετικά με το κρίσιμο θέμα της ενότητας των χριστιανών και της πειστικής μαρτυρίας τους στον σύγχρονο κόσμο, θα χρειασθεί και πάλι να επισημανθεί το πρωταρχικό, το ουσιαστικό: Η πίστη μας σ' Αυτόν, στον οποίο «εδόθη πάσα εξουσία εν ουρανών και επί γης», και ακόμη η πίστη μας ότι η Εκκλησία είναι το Σώμα Του, «το πλήρωμα του τα πάντα εν πάσι πληρουμένου» (Εφεσ. 1:23. Πρβλ. Κολ. 1:16-21).

B'

ΠΟΡΕΙΑ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΕΘΝΗ

Από τη διαβεβαίωση «εδόθη μοι πάσα εξουσία» πηγάζει ως συνέπεια -ο σύνδεσμος «ουν» το τονίζει- η εντολή: «Πορευθέντες ουν μαθητεύσατε πάντα τα έθνη». Το πρώτο όραμα παγκοσμιότητας καθόρισε ο αναστάς Κύριος. Αυτή όμως η παγκοσμιότητα δεν έχει σχέση με τη σημερινή παγκοσμιοποίηση της οικονομίας της αγοράς. Στήν πολυθρύλητη παγκοσμιοποίηση, για την οποία τόσος λόγος γίνεται στις μέρες μας, εμφωλεύει ο κίνδυνος ο άνθρωπος να γυρίσει στη ζούγκλα ενός αδιάφορου ηθικά ανταγωνισμού και, ενώ ζητεί να γίνει υπεράνθρωπος, να καταντήσει τελικά υπάνθρωπος. Η αποστολή των μαθητών του Χριστού προς «πάντα τα έθνη» αποβλέπει στην παγκοσμιότητα της αγάπης που ανυψώνει τον άνθρωπο προς τον Θεάνθρωπο, καθιστώντας τον «καινή κτίση». Σκοπός της ευχαριστιακής κοινότητας, που οι πιστοί στον Χριστό συγκροτούν εν Αγίω Πνεύματι σε κάθε τόπο, είναι η δημιουργία κοινωνίας αλληλεγγύης, μιας κοινωνίας ελευθέρων, αγαπωμένων προσώπων.

Παλαιότερα, πολλοί Ευρωπαίοι και Βορειοαμερικανικοί κατανοούσαν την τελευταία αυτή εντολή του Κυρίου με όρους γεωγραφικούς, στα βάθη της Αφρικής και της Ασίας, όπου δεν είχε κηρυχθεί το Ευαγγέλιο. Σήμερα όμως είναι πλέον σαφές ότι η πιο επικίνδυνη αποξένωση, και από τη θρησκευτική άγνοια, είναι η θρησκευτική αδιαφορία που δεσπόζει σε πολλές κατά παράδοση χριστιανικές χώρες. Έτσι, η εντολή του αναστάντος Χριστού αποκτά στον 21ο αιώνα μια ευρύτερη δυναμική : «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη», και τα έθνη που έχουν ελάχιστα γνωρίσει τον Χριστό, αλλά και τα έθνη της Αμερικής και της Ευρώπης, πολλά από τα οποία κατεδίωξαν τον Χριστό επί δεκαετίες στον 20ο αιώνα· καθώς και εκείνα τα έθνη που Τον απώθησαν στο περιθώριο με την υπεροψία και την αδιαφορία τους και έβαλαν στη θέση Του τη λατρεία δικών τους «θεοτήτων»: χρήμα, σεξ, άνεση.

Το έργο των αποστόλων του Χριστού έχει μια δυναμική που την καθορίζουν δύο συστατικά: το μυστηριακό, «βαπτίζοντες αυτούς», και το διδακτικό, «διδάσκοντες αυτούς». Το μυστηριακό, όπως προσδιορίζεται από τη συνείδηση της Εκκλησίας των πρώτων αιώνων, παίρνει την ολοκληρωμένη τριαδική του μορφή, «Εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος», η οποία συνοψίζει το απρόσιτο μυστήριο της Θεότητας και τονίζει ότι η «μαθητεία» πραγματοποιείται με τη δύναμη της χάριτος του Θεού· ενώ στο διδακτικό δίδεται η έμφαση όχι απλώς στη γνώση, αλλά στην τήρηση όλων των εντολών. «Διδάσκοντες αυτούς τηρείν πάντα όσα ενετειλάμην υμίν».

Ο πειρασμός, τον όποιο συχνά διάφορες τοπικές Εκκλησίες αντιμετωπίζουμε, είναι

ότι με ποικίλα προσχήματα παραμερίζουμε πολλές απαιτητικές εντολές, π.χ. αγάπη στους εχθρούς, αγνότητα, ταπείνωση, συγχωρητικότητα, εγκράτεια, λιτότητα, αυταπάρνηση. Αλλά η χριστιανική ζωή είναι ένα οργανικό σύνολο και η επιμονή στην τήρηση όλων των εντολών δεν αποτελεί «ηθικολογία» που ταιριάζει σε συντηρητικούς. Είναι η πιο ουσιαστική ελευθερία από κάθε μορφή συμβατικότητας. Άλλωστε, η τήρηση των εντολών συνδέεται άρρηκτα με την αγάπη και το «εν Χριστώ είναι». «Ο έχων τας εντολάς μου και τηρών αυτάς, εκείνος έστιν ο αγαπών με», βεβαίωσε ο Κύριος· «ο δε αγαπών με αγαπηθήσεται υπό του πατρός μου, και εγώ αγαπήσω αυτόν και εμφανίσω αυτό εμαυτόν» (Ιω. 14:21).

Επιβάλλεται να προσέξουμε και πάλι τον συντονισμό θεολογικού στοχασμού και καθημερινής ζωής σύμφωνα με τις εντολές του θ Χριστού. Και να μην παρασυρόμαστε σε μια θεολογία *in abstracto*, άσχετη με τη ζωή της Εκκλησίας ή μια ηθικολογία αποκομμένη από τη θεολογική αλήθεια.

Στον αιώνα των εκπλήξεων στον οποίο μπήκαμε, θα απαιτηθεί για όλα αυτά μια νέα πορεία, σε νέους τόπους, αλλά και έξοδος από καθιερωμένα συστήματα οργανώσεως, σκέψεως, νοοτροπίας. Η προτροπή «πορευθέντες» καθορίζει αναχώρηση από τον τόπο στον οποίο βρισκόμαστε. στον οποίο αισθανόμαστε βολεμένοι. Κάθε μετάβαση σε άγνωστες περιοχές κρύβει κινδύνους. Και μάλιστα μια πορεία προς «πάντα τα έθνη» είναι φυσικό να συνδέεται με αναπάντεχες ταλαιπωρίες και περιπέτειες.

Στις μέρες μας έχει συντελεσθεί μια νέα κατανομή της τεχνολογικής γνώσεως, της πολιτικής δυνάμεως, του πλούτου, αλλά υπάρχουν και νέες μορφές φτώχειας, στερήσεως, αδικίας. Βίας, η οποία δεν περιορίζεται βέβαια στην τρομοκρατία -που τελευταία συμπλέκεται με θρησκευτικές ιδέες- αλλά περιλαμβάνει κάθε μορφή βίας. Σ' αυτές τις συνθήκες, οι χριστιανοί είμαστε υποχρεωμένοι να ξαναδούμε το χρέος μας και τις δυνατότητες της χριστιανικής προσεγγίσεως και δημιουργικής κινητοποιήσεώς μας μέσα στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. [...]

Ορισμένοι επιδιώκουν να περιορίσουν τον λόγο της Θεολογίας και τη δράση της Εκκλησίας αποκλειστικά στη θρησκευτική λεγόμενη σφαίρα. Ο ορίζοντας όμως της Εκκλησίας αγκαλιάζει όλα τα ανθρώπινα και όλη τη δημιουργία. Ο καθοριστικός όρος στα λόγια του Κυρίου που μας απασχολούν είναι: «πας», «πάσα», «πάντα». «Εδόθη μοι πάσα εξουσία... πάντα τα έθνη... πάντα όσα ενετειλάμην... πάσας τας ημέρας».

[Συνεχίζεται]